

Najczęściej popełniane błędy

dr inż. Grzegorz Raniszewski

Justowanie

błędnie

Nanotechnologia obejmuje projektowanie, tworzenie oraz wykorzystywanie materiałów, w których przynajmniej jeden wymiar jest w skali nano. Produkowanie tego typu materiałów ma na celu zmianę ich właściwości biologiczne, chemiczne i fizyczne. Naturalnym podziałem jest ilość wymiarów w skali nano.

poprawnie

Nanotechnologia obejmuje projektowanie, tworzenie oraz wykorzystywanie materiałów, w których przynajmniej jeden wymiar jest w skali nano. Produkowanie tego typu materiałów ma na celu zmianę ich właściwości biologiczne, chemiczne i fizyczne. Naturalnym podziałem jest ilość wymiarów w skali nano.

Wcięcia

błędnie

Do mniej stosowanych metod o których należy wspomnieć to: energia słoneczna, synteza z masy polimerowej, piroliza w niskich temperaturach oraz kataliza „in situ”.

Na podstawie struktury nanorurki węglowe można podzielić na: jednościenne (SWNN ang. Single-Walled Carbon Nanotube)...

poprawnie

Do mniej stosowanych metod o których należy wspomnieć to: energia słoneczna, synteza z masy polimerowej, piroliza w niskich temperaturach oraz kataliza „in situ”.

Na podstawie struktury nanorurki węglowe można podzielić na: jednościenne (SWNT ang. Single-Walled Carbon Nanotube)...

Różne czcionki

błędnie

Do mniej stosowanych metod o których należy wspomnieć to: energia słoneczna, synteza z masy polimerowej, piroliza w niskich temperaturach oraz kataliza „in situ”.

Na podstawie struktury nanorurki węglowe można podzielić na: jednościenne (SWNT ang. Single-Walled Carbon Nanotube)...

poprawnie

Do mniej stosowanych metod o których należy wspomnieć to: energia słoneczna, synteza z masy polimerowej, piroliza w niskich temperaturach oraz kataliza „in situ”.

Na podstawie struktury nanorurki węglowe można podzielić na: jednościenne (SWNT ang. Single-Walled Carbon Nanotube)...

Odnośniki do literatury

błędnie

Przy wytwarzaniu nanostruktur wielokrotnie konieczna jest realizacja symulacji, która pomaga uwzględnić zachowanie cząstek o ograniczonych wymiarach.[1]

poprawnie

Przy wytwarzaniu nanostruktur wielokrotnie konieczna jest realizacja symulacji, która pomaga uwzględnić zachowanie cząstek o ograniczonych wymiarach [1].

Litery na końcu

błędnie

Nanorurki węglowe po raz pierwszy odkryto w 1991 r. przez Lijima. Są zbudowane z cienkich warstw grafitu w kształcie rurowej często zakończone pół-sferami fulerenów oraz są bezszwowe. Ta nowa struktura należy do rodziny fulerenów. Stanowi to trzecią postać alotropową węgla wraz z grafitem i diamentem.

poprawnie

Nanorurki węglowe po raz pierwszy odkryto w 1991 r. przez Lijima. Są zbudowane z cienkich warstw grafitu w kształcie rurowej często zakończone pół-sferami fulerenów oraz są bezszwowe. Ta nowa struktura należy do rodziny fulerenów. Stanowi to trzecią postać alotropową węgla wraz z grafitem i diamentem.

tekst jest przetłumaczony, a nie jest przeczytany

błędnie

Jak wspomniano powyżej, konwencjonalne podawanie czynników chemioterapeutycznych jest często naruszane przez ich toksyczność ogólnoustrojową ze względu na brak selektywności.

gdzie jest błąd

Tekst jest przetłumaczony i jest wycięta myśl z tekstu źródłowego, podczas gdy autor „powyżej” nic nie pisał na temat konwencjonalnych czynników chemioterapeutycznych.

tekst jest przetłumaczony, a nie jest przeczytany

błędnie

Jak widać, ze względu na ich niesamowite właściwości, środki obrazowania, kierowanie ligandów, chemioterapeutyki, SiRNA i wielu innych środków terapeutycznych, które mogą być zintegrowane z nanorurkami węglowymi, zwiększa ich potencjał w diagnostyce molekularnej i ukierunkowanego leczenia nowotworów.

Ogólnie rzecz biorąc, szczegółowe zrozumienie farmakologicznych i toksykologicznych właściwości nanorurek węglowych oraz oceny korzyści i ryzyka są wymagane zanim zostaną zalecone dla rutynowego zastosowania klinicznego.

tekst jest przetłumaczony, a nie jest przeczytany

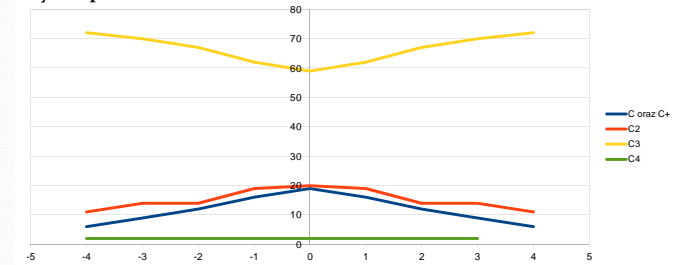
błędnie

Zjawisko spontanicznej penetracji płynów w zwilżonych kapilarach jest **uważana** jako wiodąca idea ładowania nanorurek z nanocząstkami magnetycznymi. Jak wiadomo z **codziennego doświadczenia**, gdy kapilara znajduje się w kontakcie z **płynem do zwilżania**, to płyn spontanicznie wnika do wnętrza. Ten sposób napełniania nanorurek ze stopami metali sugerowano już od dawna. Wadą stosowania wyżej wymienionego topienia jest **czasochłonny**, zawiera **dość żmudne i nieprzewidywalne etapy otwierania nanorurek** oraz **wydajność jest zbyt niska, aby rozważyć tę metodę produkcji na dużą skalę.**

nieczytelne wykresy

błędnie

Wykres par strumieni

nieczytelne wykresy

Pamiętać

- opisywać osie
- wyróżniać krzywe, najlepiej znacznikami, aby było możliwe ich rozróżnienie w praktyce
- stosować jednostki
- stosować widoczne opisy
- lepiej zmieniać style niż kolory

pisać po polsku

błędnie

System mikronowy nie przekracza 1000nm najpopularniejszy z systemów są liposomy. Lecz kosmetyce wykorzystywane są liposomy tylko wielkości 100- 250 nm ponieważ mniejsze struktury mogły by dostać się do krwiobiegu.

poprawnie

System mikronowy nie przekracza 1000 nm. Najpopularniejszym z takich systemów są liposomy. W przemyśle kosmetycznym jednak wykorzystywane są liposomy o wielkości jedynie 100-250 nm, ponieważ mniejsze struktury mogą dostać się do krwiobiegu.

odnośniki i język polski

błędnie

Instrukcja sprawozdania zaczerpnięta i odwzorowana ze strony

<http://www.raniszewski.imsi.pl/inzynieria%20materialowa/in%C5%BCynieria%20ateria%C5%82owa.pdf>

Stanowisko demonstracyjne nam ćwiczenie było bardzo podobne, wręcz identyczne poza paroma brakującymi urzeczzeniami:

poprawnie

Instrukcja sprawozdania zaczerpnięta została ze strony [1].

Stanowisko demonstrujące nam ćwiczenie było bardzo podobne, poza paroma brakującymi urządzeniami:

błędy numerowania

błędnie

1. • Szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. • Niski koszt na jednostkę pojemności.
3. • Nie wymagają konserwacji.
4. • Bezobsługowe.

prawidłowo

1. Szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. Niski koszt na jednostkę pojemności.
3. Nie wymagają konserwacji.
4. Bezobsługowe.
lub
  - niski koszt na jednostkę pojemności,
  - nie wymagają konserwacji.
  - bezobsługowe.

błędy numerowania

błędnie

1. Szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. Niski koszt na jednostkę pojemności.
3. Nie wymagają konserwacji.
4. Bezobsługowe.

prawidłowo

1. Posiadają szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. Mają niski koszt na jednostkę pojemności.
3. Nie wymagają konserwacji.
4. Są bezobsługowe.

Jeżeli jest czasownik to musi on być w każdym punkcie

błędy numerowania

błędnie

1. Szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. Niski koszt na jednostkę pojemności.
3. Nie wymagają konserwacji.
4. Bezobsługowe.

prawidłowo

1. Szeroki zakres temperatury pracy od -40°C do $+60^{\circ}\text{C}$.
2. Niski koszt na jednostkę pojemności.
3. Brak wymagań odnośnie konserwacji.
4. Bezobsługowość

Jeżeli nie ma czasownika to nie ma go nigdzie

błędy numerowania

błędnie

Nanorurki dzielimy na:

- SWNT,
- DWNT,
- MWNT.

Ich struktury natomiast można podzielić na:

- chiralne,
- fotelowe,
- typu zigzag

prawidłowo

Nanorurki dzielimy na:

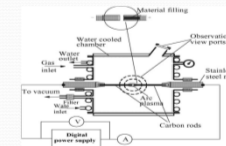
- SWNT,
- DWNT,
- MWNT.

Ich struktury natomiast można podzielić na:

- chiralne,
- fotelowe,
- typu zigzag

nieczytelne lub zbyt małe rysunki

błędnie

nieczytelne tabele

błędnie

Year	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1990	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1991	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1992	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1993	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1994	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1995	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1996	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1997	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1998	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1999	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2000	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2001	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2002	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2003	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2004	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2005	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2006	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2007	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2008	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2009	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2010	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2011	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2012	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2013	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2014	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2015	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2016	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2018	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2019	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2020	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2021	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2022	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2023	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2024	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

pamiętać

- podpisywać tabele nad tabelami
- podpisywać rysunki pod rysunkami
- umieszczać w tekście odnośniki do tabel i rysunków
- starać się nie kończyć rozdziału (podrozdziału) tabelą lub rysunkiem
- komentować wyniki własnych doświadczeń i obliczeń
- pamiętać o jednakowych jednostkach w całej pracy
- pamiętać o literaturze i datach dostępu w przypadku www
- unikać zagadnień, których nie rozumiemy (niemal na pewno później będą pytania od oceniającego pracę)

pamiętać

błędnie

Nanorurki dzielimy na:

- SWNT,
- DWNT,
- MWNT.

Ich struktury natomiast można podzielić na:

- chiralne,
- fotelowe,
- typu zigzag

prawidłowo

Nanorurki dzielimy na:

- SWNT,
- DWNT,
- MWNT.

Ich struktury natomiast można podzielić na:

- chiralne,
- fotelowe,
- typu zigzag

błędy edytorskie

można

Na powyższym rysunku przedstawiono...

W tabeli zestawiono ....

3 kA, 15 V, 7 Pa, 12 W, 200 K

[2, 5, 7]

czarno-biały, 10-15 A, trasa Łódź-Poznań, w dniach od 4 - do 7

ale

Na Rys. 4 przedstawiono...

W Tabeli 3 zestawiono....

15%, 1500°C

[2-5, 7]

w godz. 8 – 18,

myślnik, półpauza

Używamy jej do wyrażenia relacji „od ... do ...”.

10-15 A,
trasa Łódź-Poznań,
w dniach 11-14 lipca
lit. a)-e)
1-15 V
4,6-5,2 A
[2-5]

ale

w godz. 8 - 18,
11 lipca - 14 lipca
3 lutego 2010 r. - 5 maja 2011 r.

cytowania - książki

- Nazwa Twórcy/ Twórców (Autor/Autorzy)
- Tytuł
- Oznaczenie nośnika (wymagany, jeżeli jednostka nie jest drukiem)
- Kolejne wydanie (wymagany, jeżeli jednostka nie jest pierwszym wydaniem)
- Miejsce wydania i wydawca
- Data wydania
- Data aktualizacji/ przejrzania (wymagany, jeżeli ma zastosowanie, dla zasobów informacji online)
- Data powołania (wymagany dla zasobów informacji online)
- Identyfikator znormalizowany (np. ISBN) jeśli jest osiągalny
- Dostępność i dostęp (wymagany dla zasobów informacji online)

cytowania – książki przykład

książki drukowane:

- Fowler, H.W. *A dictionary of modern English usage. 2nd ed., revised by Sir Ernest GOWERS.* Oxford: Clarendon Press, 1968.
- Rachwał, Tadeusz i Dwurażna, Stefania. *Ćwiczenia z geometrii wykreślnej. T.1, Rzuty Monge'a. Cz. 1, Teksty zadań i rozwiązań.* Warszawa, 1984.

cytowania – książki przykład

książki elektroniczne:

- INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). RFC 3979: *Intellectual Property Rights in IETF Technology [online].* Edited by S. Bradner. March 2005 [przełączany 18 czerwca 2006]. Dostępny w: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3979.txt>
- Christiansen, Donald. *Electronics engineers handbook [CD-ROM].* 4 ed. New York. McGraw-Hill. 1999.
- *Encyclopedia of Surface and Colloid Science [online].* New York. Marcel Dekker, Inc. 1997-2005. [przełączany 12 maja 2005]. Dostępny w: <http://www.dekker.com/servlet/product/productid/E-ESCS>

cytowania – rozdziały w książce

- Nazwa Twórcy/ Twórców (Autor/ Autorzy)
- Rok (w przypadku stylu cytowania "nazwa i data")
- Tytuł dokumentu niesamodzielnego (rozdziału)
- W:
- Nazwa twórców jednostki macierzystej (Autor/ Autorzy całości książki)
- Tytuł jednostki macierzystej
- Oznaczenie nośnika (wymagany, jeżeli jednostka nie jest drukiem)
- Kolejne wydanie (wymagany, jeżeli jednostka nie jest pierwszym wydaniem)
- Miejsce wydania i wydawca
- Data wydania
- Numeracja tomu zawierającego dokument niesamodzielną
- Zakres numerów stron dokumentu niesamodzielnego
- Data aktualizacji/ przejrzenia (wymagany, jeżeli ma zastosowanie, dla zasobów informacji online)
- Data powołania (wymagany dla zasobów informacji online)
- Identyfikator znormalizowany (np. ISBN) jeśli jest osiągalny
- Dostępność i dostęp (wymagany dla zasobów informacji online)

cytowania – rozdziały w książce

Przykład:

rozdział w książce drukowanej:

- SMITH, C. *Problems of information study in history.* W: S. STONE, ed. *Humanities information research.* Sheffield: CRUS, 1980, s. 27-30.
- Królak, M. *Ćw. 2. Próba ściskania.* W: *Laboratorium Wytrzymałości Materiałów.* 2002, s. 27-39.

cytowania – rozdziały w książce

Przykład:

rozdział w książce dostępnej online:

- MCCONNEL, W.H. *Constitutional history. W: The Canadian encyclopedia [CD-ROM]. Macintosh version 1.1. Toronto: MCCelland & Stewart, c. 1993. ISBN 0-7710-1932-7.*
- NATIONAL RESEARCH COUNCIL [U.S.], *Committee on the Training Needs of Health Professionals to Respond to Family Violence. Current Educational Activities in the Health Professions. W: Confronting Chronic Neglect: The Education and Training of Health Professionals on Family Violence [online], Washington DC: National Academy Press, 2002, s. 35-44 [przełączany 23 czerwca 2006], Dostępny w: http://darwin.nap.edu/openbook.php?record_id=10127&page=35*

cytowania – rozdziały w książce

Przykład:

rozdział w książce dostępnej online:

- MCCONNEL, W.H. *Constitutional history. W: The Canadian encyclopedia [CD-ROM]. Macintosh version 1.1. Toronto: MCCelland & Stewart, c. 1993. ISBN 0-7710-1932-7.*
- NATIONAL RESEARCH COUNCIL [U.S.], *Committee on the Training Needs of Health Professionals to Respond to Family Violence. Current Educational Activities in the Health Professions. W: Confronting Chronic Neglect: The Education and Training of Health Professionals on Family Violence [online], Washington DC: National Academy Press, 2002, s. 35-44 [przełączany 23 czerwca 2006], Dostępny w: http://darwin.nap.edu/openbook.php?record_id=10127&page=35*

cytowania – czasopismo opisywane w całości

- Tytuł
- Oznaczenie nośnika (wymagany, jeżeli jednostka nie jest drukiem)
- Rok
- Wydanie (wymagany, jeżeli występuje)
- Miejsce wydania i wydawca
- Data wydania
- Numeracja Oznaczenie zeszytu (rok, rocznik, numery), (wymagany, jeżeli powołanie nie dotyczy tytułu jako całości)
- Data powołania (wymagany dla zasobów informacji online)
- Identyfikator znormalizowany (np. ISSN) jeśli jest osiągalny
- Dostępność i dostęp (wymagany dla zasobów informacji online)

cytowania – czasopismo opisywane w całości - przykład

czasopisma drukowane:

- *Bulletin trimestriel. Institut archéologique du Luxembourg. 1925-. ISSN 0020-2177*
- *Polish Journal of Ecology. Institute of Ecology, Polish Academy of Science, 1998 vol. 46, no. 1-. ISSN 1505-2249.*

cytowania – czasopismo opisywane w całości - przykład

czasopisma online:

- *Journal of Technology Education [online]. Blacksburg (Va.): Virginia Polytechnic Institute and State University. 1989 [przełgądany 4 kwietnia 2012]. Dostępny w: <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JTE/v24n1/>. ISSN 1045-1064.*
- *AJET: Australasian Journal of Educational Technology [online]. Australia: ASCILITE, Winter 2000,*
- *vol. 16, no.2 [przełgądany 23 października 2003]. ISSN 0814-673X. Dostępny w: <http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet16/ajet16.html>*

cytowania – artykuły w czasopiśmie

- Nazwa Twórcy/ Twórców (Autor/ Autorzy) cytowanego dokumentu niesamoistnego
- Rok (w przypadku stylu cytowania "nazwa i data")
- Tytuł dokumentu niesamoistnego (artykułu)
- **W:**
- Tytuł macierzystego wydawnictwa ciągłego
- Oznaczenie nośnika (wymagany, jeżeli jednostka nie jest drukiem)
- Kolejne wydanie (wymagany, jeżeli jednostka nie jest pierwszym wydaniem)
- Miejsce wydania i wydawca
- Data wydania
- Numeracja tomu itp. zawierającego dokument niesamiostny
- Zakres numerów stron dokumentu niesamiostnego
- Data powołania (wymagany dla zasobów informacji online)
- Identyfikator znormalizowany (np. ISSN, DOI itp.) jeżeli jest osiągalny
- Dostępność i dostęp (wymagany dla zasobów informacji online)

cytowania – artykuły w czasopiśmie – przykład

artykuły z czasopism drukowanych:

- ANDREWS, M., et al. *Growth of Chara Lospida II. Shack adaptation. Journal of Ecology. 1984, 72(3), 885-895. ISSN 0022-0477.*
- Janiak S. [et al.]. *Aktywność katalizatorów o zróżnicowanej strukturze porowatej w hydroodsiarczaniu frakcji olejowej. W: Przem. Chem. 1978, T. 57, nr 7, s. 343-345.*

cytowania – artykuły w czasopiśmie – przykład

artykuły z czasopism online:

- *AJET: Australasian Journal of Educational Technology [online]. Australia: ASCILITE, Winter 2000, vol. 16, no.2 [przełgądany 23 października 2003]. ISSN 0814-673X. Dostępny w: <http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet16/ajet16.html>*
- *Basal, Guldemet; Oxenham, William. Vortex spun yarn vs. air-jet spun yarn. Autex Research Journal [online]. September 2003. Vol. 3, nr. 3 [przełgądany 12 maja 2005]. Dostępny w: <http://www.autexrj.org/>*
- *W przypadku artykułów napisanych przez kilku autorów można podać wszystkich, lub pierwszego oraz skrót [et al.]*

cytowania – patenty

Zalecany porządek elementów w przypisie do dokumentu patentowego jest, poza datą, taki sam jak do dokumentu niesamoistnego w wydawnictwie ciągłym

- Odpowiedzialność główna
- Tytuł wynalazku
- Odpowiedzialność drugorzędna
- Uwagi
- Kraj lub urząd udzielający
- Rodzaj dokumentu patentowego (np.opis patentowy)
- Numer
- Data wydania dokumentu cytowanego

cytowania – patenty - przykłady

- Reda, Janusz. Sposób zasilania plazmotronu łukowego do cięcia pod wodą i plazmotron łukowy do cięcia pod wodą. Instytut Energii Atomowej, Otwock-Świerk. Polska. Opis patentowy.152 261. Opubl. 31.05.1991.
- PHILIP MORRIS INC. Optical perforating apparatus and system. European patent application 0021165A1. 1981-01-07.
- WINGETLTD. Detachable bulldozer attachment for dumper vehicles. Inventor: Reginald John ENGLAND.
- 8 March 1967. Zgłoszenie: 10 June 1963. Int. Cl: E02F 3/76. GB Cl: E1F 12. GB Patent Specification 1060631.
- CARL ZEISS JENA, VEB. Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes. Switzerland, Patentschrift 608626. 1979-01-15.

cytowania – normy

- (wg normy PN-ISO 690:2002)
- Numer normy
- Rok
- Tytuł normy

Przykład

- PN-ISO 690-2:1999. Przypisy bibliograficzne - Dokumenty elektroniczne i ich części.

cytowania – dokumenty www

- Nazwa twórcy(-ów) (wiadomości) wymagany, jeżeli przypis dotyczy konkretnej wiadomości
- Rok (w przypadku stylu cytowania "nazwa i data")
- Tytuł wiadomości - zwykle pasek z tematem stanowi tytuł wiadomości
- Tytuł macierzystego systemu komunikowania się (jeżeli jest dostępny)
- Oznaczenie nośnika
- Data wysłania wiadomości łącznie z rokiem, miesiącem i dniem
- Dostępność i dostęp

cytowania – dokumenty www – przykład

cała witryna internetowa

- *Words Without Borders: The online magazine for international literature.* PEN American Center, © 2005 [przełgądany 12 lipca 2006], Dostępny w: <http://www.wordswithoutborders.org>

cytowania – dokumenty www – przykład

części witryny internetowej

- CLARK, Carol. *On the threshold of a brave new world.* W: *Blueprint of the body* [online], CNN.com, 2000 [przełgądany 24 sierpnia 2000; 10:25 EST], *In-depth specials.* Dostępny w: <http://www.cnn.com/SPECIALS/2000/genome/storey/overview/>
- FREEMAN, John. *Book reviews pushed to the margins* [online]. *The blog books.* Guardian Unlimited,
- 25 April 2007, 12:27 BST [przełgądany 26 kwietnia 2007], Dostępny w: http://blogs.guardian.co.uk/books/2007/04/last_week_the_london_book.html
- McLEAN, Renwick. *Canary Islands species threatened by soft borders.* *International Herald Tribune* [online],

cytowania – dokumenty www – przykład

części witryny internetowej

- Paris, France, 21 June 2006 [przełgądany 7 lipca 2006], Dostępny w: <http://www.iht.com/articles/2006/06/20/news/ecology.php>
- PAX, Salam. *Where Is Raed?* [online]. *Blogger.* 21 Feb. 2003, 19:17 [przełgądany 10 lipca 2006]. Dostępny w: http://dear_raed.blogspot.com. Ścieżka dostępu: *Homepage; archive; 02/01/2003-02/28/2003*
- SEPULVEDA, Luz. *The Death of God: Damien Hirst.* *Culturekiosque* [online]. New York, Paris: Euromedia
- Group Ltd., 4 May 2006 [przełgądany 7 lipca 2006]. Dostępny w: http://www.culturekiosque.com/art/comment/damien_hirst.html
- Internet forum. *Wikipedia: The Free Encyclopedia.* 7 July 2006, 11:32 [przełgądany 10 lipca 2006, 12:28], Dostępny w: http://en.wikipedia.org/wiki/Web_forum

cytowania – dokumenty www – przykład

wiadomości elektroniczne - cały system komunikowania się

- *Planet Science* [forum dyskusyjne], *BBC Science & Nature message boards* [przełgądany 13 maja 2006], Dostępny w: <http://www.bbc.co.uk/dna/mbsn/F2801717>

cytowania – dokumenty www – przykład

wiadomości elektroniczne - konkretna wiadomość

- FISHER, Fritz. Re: Shakespeare as required reading. W: USERNET newsgroup: humanities.lit.authors.shakespeare [online], 29 May 1996; 0009:07:11 [przełgądany 4 czerwca 1996; 13:03 EST], Message-ID: 35CA25F7.3A9C@linguistik.uni-erlangen.de. Dostępny w: Internet.

cytowania – dokumenty www – przykład

list elektroniczny

- Pritchard, Sarah. Your request for information about ISO standards. [online]. Message to: Morisson, Margaret . 18 February 1995 [przełgądany 3 marca 1995]. Korespondencja osobista.

błędy pleonastyczne

błędnie

- w miesiącu lipcu,
- okres czasu,
- akwen wodny,
- potencjalne możliwości,
- kontynuować dalej,
- powtarzać raz jeszcze,
- przychylna akceptacja,
- pełny komplet,

dobrze

- w lipcu,
- okres,
- akwen,
- możliwości (albo: potencjał),
- kontynuować,
- powtarzać (chyba że ktoś coś mówi trzeci raz),
- akceptacja (albo: przychylne potraktowanie),
- komplet (albo: pełny zestaw)

błędy pleonastyczne

błędnie

- rekonstrukcja i przebudowa gospodarki,
- cofać się do tyłu,
- bardziej częstszy,
- mniej bogatszy,
- dwie równe połowy,
- spadać w dół,
- fakt autentyczny,
- moralno-etyczne

dobrze

- przebudowa gospodarki (albo: rekonstrukcja gospodarki),
- cofać się,
- częstszy,
- uboższy,
- dwie połowy (albo: dwie równe części),
- spadać,
- fakt,
- moralne (albo: etyczne)

błędy pleonastyczne

błędnie

- na wskutek,
- przysłowiowy Jan Kowalski,
- kosztować taniej,
- kartka papieru,
- najbardziej optymalny,
- wracać z powrotem,
- w ówczesnych czasach,
- w epoce romantyzmu,
- tylko i wyłącznie

dobrze

- na skutek (*albo*: wskutek),
- jakiś tam Jan Kowalski (*albo*: każdy Polak, dowolna osoba *itp. zależnie od kontekstu*),
- kosztować mniej (być tańszym),
- kartka (arkusz papieru),
- optymalny (*albo*: najlepszy),
- wracać (*albo*: iść/jechać *itp.* z powrotem),
- ówczynie (*albo*: w tamtych czasach),
- w romantyzmie *lub* w epoce romantycznej,
- tylko (*albo*: wyłącznie).

błędy pleonastyczne

błędnie

- na dzień dzisiejszy
- napotkać na trudności
- w każdym bądź razie

dobrze

- na dzisiaj *lub* dzisiaj
- napotkać trudności [Napotkać (kogo, co?) trudności, ale: napotkać na (gdzie, na czym?) drodze.]
- w każdym razie [Połączenie form „w każdym razie” i „bądź co bądź” („jakkolwiek bądź”)]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- północny-wschód;
- północno wschodni
- Pan – znany jako Wyrwidąb, przybył
Pan, znany jako Wyrwidąb – przybył

dobrze

- północny wschód;
- północno-wschodni
- Pan, znany jako Wyrwidąb, przybył
Pan (znany jako Wyrwidąb) przybył
[Gdy stosujemy w zdaniu wyrazy wtrącone (bez których wypowiedź też mogłaby istnieć), zawsze wydzielamy je znakami parzystymi: nawiasami, dwoma myślnikami lub dwoma przecinkami.]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- HTMLa lub HTML'a
- IPNie lub IPN'ie
- Prokom-u lub Prokom'u

dobrze

- HTML-a
  - IPN-ie
  - Prokomu
- [Jeśli skrótowiec da się odmieniać, robi się to z użyciem łącznika. Łącznik pomija się, gdy skrótowiec ma charakter rzeczownika i kończy się małą liter]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- Linux'a
- Firefox'ie

dobrze

- Linuksa, Linuxa
- Firefoksie, Firefoxie

[Wyrazy zakończone w mianowniku na „x” w przypadkach zależnych można zapisywać dwojako: zachowując „x”, albo zamieniając je na „ks”. W mianowniku pozostawiamy oryginalną nazwę własną z „x”, czyli: *Linux*, *Firefox*.]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- Botticelli'ego, Krupp'a, Bush'owi, Luigi'emu, Bentley'a

dobrze

- Botticellego, Kruppa, Bushowi, Luigiemu, Bentleya

[Błąd wynikający z przeświadczenia, że polskie końcówki fleksyjne należy oddzielać od wszystkich nazwisk i imion obcojęzycznych apostrofem, tymczasem dodaje się go tylko wtedy, gdy ostatnie litery zanikają w czasie wymowy, np. Jacques (*żak*) – Jacques'a (*żaka*), Harry – Harry'ego (*harego*)]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- 100.5
- 1,250,000
- 1.250.000

dobrze

- 100,5
- 1250000 lub 1 250 000

[Część ułamkową od całkowitej zawsze oddziela przecinek. Trzycyfrowe grupy tysięcy można oddzielać spacją (najlepiej niełamliwą)]

błędy interpunkcyjne

błędnie

- 100.5
- 1,250,000
- 1.250.000

dobrze

- 100,5
- 1250000 lub 1 250 000

[Część ułamkową od całkowitej zawsze oddziela przecinek. Trzycyfrowe grupy tysięcy można oddzielać spacją (najlepiej niełamliwą)]

inne

błędnie

- ilość mieszkańców
ilość gatunków
ilość wydobytych ton itp.
- dlatego, bo
- dwutysięczny ósmy
sto dwadzieścia siódmy
tysięczny dziesiąty
- w cudzysłowie

dobrze

- liczba mieszkańców
liczba gatunków
liczba wydobytych ton itp.
(bo policzalne)
- dlatego, że
- dwa tysiące ósmy
sto dwudziesty siódmy
tysiąc dziesiąty
- w cudzysłowie

inne

błędnie

- za wyjątkiem
- odnośnie (czegoś)
- tym niemniej
- (z)dystansować się do czegoś
- mianować – na kogo
- nominować – kim (*został nominowany przewodniczącym*)

dobrze

- z wyjątkiem
- odnośnie do, w odniesieniu do
- niemniej, niemniej jednak
- (z)dystansować się od czegoś, w stosunku do czegoś
- mianować – kim
- nominować (wyznaczyć, wytypować) – do czego (*był dwukrotnie nominowany do Oskara*)
- nominować (mianować) – na co (*nominować na stanowisko*)

inne

błędnie

- podlegać pod kogoś, pod coś
- wybierać/wybrać – kim
- napotykać/napotkać – na kogo, na co
- dla potrzeb
- w porównaniu do
- adekwatny – z czymś; względem czegoś; dla czegoś; w stosunku do czegoś

dobrze

- podlegać – komu, czemu
- wybierać/wybrać – na kogo
- napotykać/napotkać – kogo, co
- na potrzeby
- w porównaniu z
- adekwatny – do czegoś

inne

błędnie

- wysłać listy, pisać pod adres
- telefonować na numer
- adres zamieszkania
- właściwym jest, stosownym jest, wydaje się koniecznym
- uznać jako (*Komisja uznała tę pomoc jako pomoc zgłoszoną*)
- rozumieć pod pojęciem / pod czymś

dobrze

- wysłać listy, pisać pod adresem, na adres
- telefonować pod numer
- miejsce zamieszkania; adre
- właściwe jest, stosowne jest, wydaje się konieczne
- uznać za (*Komisja uznała tę pomoc za pomoc zgłoszoną*)
- rozumieć przez pojęcie / przez co

inne

błędnie

- protokół z zebrania
- załącznik czego
- każdego dnia
- analogiczny względem czegoś
- nieodzowny dla czegoś
- poddawać w wątpliwość
- w ramach konferencji
- przekonywujący

dobrze

- protokół zebrania, protokół do umowy
- załącznik do czegoś
- codziennie
- analogiczny do czegoś
- nieodzowny dla kogoś, do czegoś
- podawać w wątpliwość
- podczas (w czasie) konferencji
- przekonujący, przekonywający

inne

błędnie

- w uzupełnieniu czegoś
- wyjść naprzeciw potrzebom
- nastąpił postęp
- dokonać postępu
- coś rozmija się z celem
- spełnić, zrealizować cel

dobrze

- w uzupełnieniu do czegoś, uzupełniając coś (np. wnioski)
- zaspokoić potrzeby, spełnić oczekiwania, rozumieć potrzeby
- jest / daje się zauważyć postęp
- osiągnąć postęp
- coś mija się z celem
- osiągnąć cel

